

LA REVISTA
CULTURAL DE
L'HORTA NORD

06

El llegat dels Soro de Massamagrell

EN LES MANS DEL POBLE

08 El Grup Carraixet
MIG SEGLE DALT L'ESCENARI
CANTANT EN VALENCIÀ

16 Dolors Escamilla
L'ESPUINA DE L'ESPORT FEMENÍ

22 Rap Jove contra la violència
LA POBLA DE FARNALS IMPULSA UN
TALLER DE PRODUCCIÓ MUSICAL PER
A PROMOURE LA IGUALTAT DE GÈNERE

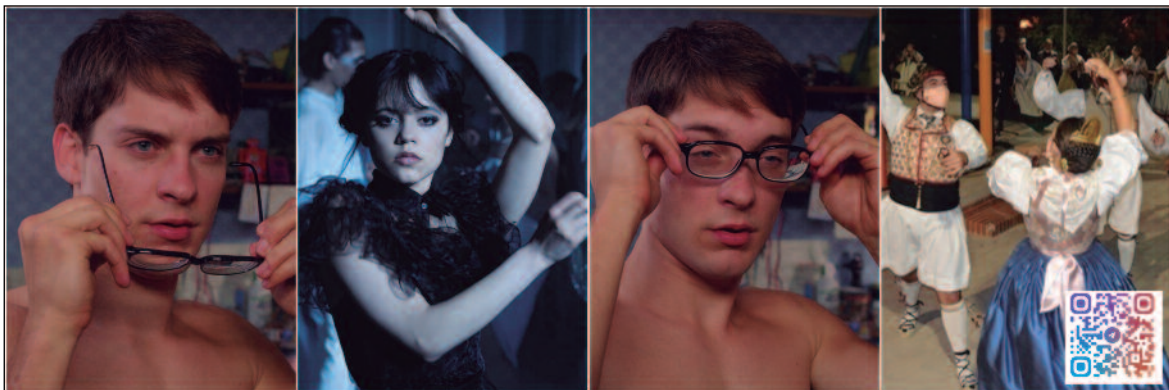
30 Un adeu compartit
L'ASSOCIACIÓ CARENA DE VINALESA,
MÉS DE 25 ANYS D'ACOMPANYAMENT

TAMBÉ DESTAQUEM

- 10 **ENCARNA DOLZ**
Premi pels 35 anys de gestió cultural a Alboraia
- 12 **EL MERCAT DELS DIMECRES**
Almàserra fomenta la proximitat del comerç local
- 18 **EL CERCLE D'ART DE FOIOS**
Dinamitzador de la cultura dins i fora del poble
- 20 **SANA MENT CARRAIXET**
Programa per a afavorir la salut mental a la Mancomunitat
- 25 **CAMPANYA DE NADAL**
Meliana desenvolupa un 'Menú de festes per al món sencer'
- 26 **DIÀLEGS DE LITERATURA**
Autors i autores acosten la lectura a l'alumnat gràcies a la Fundació FULL

www.espaicarraixet.es
[@espaicarraixet](https://twitter.com/espaicarraixet)

ESPAI KALEBARRAKA

Alboraia cultural

UN ANY DE FITES

PREMIADA LA GESTORA
CULTURAL DE L'AJUNTAMENT
PER LA SEUA LABOR

25 ANYS DEL TEATRE L'AGRÍCOLA

EL FESTIVAL DE MÚSICA
ALBORAJAZZ

EL I CERTAMEN INTERNACIONAL
DE GUITARRES

Alboraia
CIUTAT
EDUCADORA

ALBORAIA
TURISME

ÉS L'ESPAI CLAU
valencià

ALBORAIA
AJUNTAMENT

AMB UNA PROGRAMACIÓ
NADALENCA
SENSE PRECEDENTS

I MOLT MÉS!

L'amfitriona

NÚRIA GARCIA
DIRECTORA D'ESPAI CARRAIXET

Acompanyar la soledat

ESPAI CARRAIXET
La revista cultural de l'Horta Nord

Núm. 19 HIVERN 2022

Directora
Núria Garcia
Subdirector
Eduard Ramírez

Redacció
Jorge Pérez
Mireia Corachán
Manuel Regidor

Il·lustracions
Llapissera (Toni de l'Hostal)
Pau Pikonenko (Kalebarraka)
Col·laboracions en este número
Susana Martín

Disseny i maquetació
Alamida
Continguts web
Manuel Regidor
Impressió
Mari Montañana

Dipòsit legal: V-490-2018
www.espaicarraixet.es

**SEMPRE
TEUA**
La teua llengua

El 2022 se n'ha anat ben ràpid. Hem tornat a la desitjada normalitat i la majoria de nosaltres ja quasi ni recordem que va ser allò de la Covid. Ara, de bell nou amb el pilot automàtic, vivim atrafegats per arribar a hora a tots els llocs, sempre pensant en les tasques pendents i rondinant futurs improbables. Cert i dolorós és que el coronavirus s'emportà molta gent del nostre voltant, però també ens va deixar temps per a la reflexió, amb la possibilitat d'obrir-nos a la indagació pròpia i al reconeixement de la soledat.

No obviem la certesa més gran de totes, i és que naixem i morim a soles. Entremig, la vida és totalment impredecible, una línia temporal que destriem amb les decisions que prenem a cada instant, i on l'única cosa invariable és que tu mateixa eres qui t'acompanya durant tot el temps, de principi a fi. Per què, aleshores, tenim tanta por a enfrontar-nos a la soledat?

Aquesta pregunta em vingué al cap temps abans de la Covid, i a partir de la formulació es van començar a obrir camins interns que mai havia transitat. En un primer terme, vaig assimilar la sensació que em causava sentir-me sola. Després, vaig acceptar-la com un aspecte de la naturalesa d'un individu que viu en societat, que es

comunica i comparteix amb els altres. Més tard, vaig comprendre que posar les expectatives en situacions i persones alienes a mi mateixa no tenia cap sentit, perquè la responsabilitat de la meua vida era únicament meua. Per últim, i açò va ser ja amb el confinament, vaig descobrir dins meu un lloc de pau, una espècie d'habítacle on la meua essència podia prendre forma i expressar-se amb llibertat. I va ser tota una revelació.

Pot ser a algunes de vosaltres vos haja passat alguna cosa semblant, amb la vostra particular experiència, i vos identifiqueu amb el que dic. Potser a moltes altres vos resulte incòmode, o que fins i tot ho qualifiqueu d'absurditat. Tan se val, si açò serveix perquè comenceu a qüestionar-vos què és per a vosaltres la soledat, perquè eixa és l'espuma de l'autoconeixença.

Espai Carraixet no s'allunya d'aquesta filosofia, basada en l'amor propi com a fonament vital. Indaguem per la nostra cultura, hi furguem per les capes internes per a extraure l'essència que habita els nostres pobles, amb el màxim respecte per les manifestacions culturals i socials que abordem.

Vos desitge un meravellós 2023, que el gaudiu amb la gent que esteu i, també, amb la companyia de la pròpia presència.

La convidada

LARA SALVADOR
ACTRIU

L'epíleg que faltava...

Quan sorgeix la possibilitat d'escriure aquest article em pregunte si tinc alguna cosa a explicar que pugui interessar algú. Perquè quan ningú et pregunta pot semblar agosarat aportar les teues opinions sobre la vida en general o sobre alguna cosa en particular, almenys és la sensació que jo tinc.

Què és el que puc aportar? En la meua feina com a actriu i creadora sempre intente partir des d'aquest interrogant, és el motor que em fa accionar. A través del teatre posar en comú unes vivències, unes emocions, unes vibracions, un plaer estètic, certa catarsi. Veure'ns com a iguals entre éssers humans i saber-nos compartint unes mateixes experiències, crec que ens dona tranquil·litat, pau. Perquè si bé la creativitat humana no té límits a l'hora de generar històries diverses, finalment les emocions més pures, sense atendre al relat que les disfressa, són ben poques, sota el meu punt de vista.

Sostenint el pensament d'aportar cert valor o d'aprofitar un altaveu, es va fent forta en mi la idea de l'agraïment, cap a la meua terra, cap a les meues arrels, amb tot el que això implica.

Una de les coses que se m'han revelat als últims anys és aquella llei que diu que quan més vols

créixer, més cal arrelar-se; quan més alt vols anar, més important és la base que et sustenta; quan més lluny vols arribar, més concreta has de ser; per arribar a la universalitat cal fixar la mirada en allò particular.

Pense que cal abraçar el propi origen, cal donar-li el seu lloc i la importància que té, cal prendre les arrels, assumir-les, acceptar-les i agrair-les. I potser és el que he volgut posar en pràctica, d'una manera més o menys conscient amb la creació de la peça *Què sabe nadie o les cançons de Penèlope*.

Per tant, i anant una mica més enllà de l'epíleg de l'obra que finalment només va quedar al text: Gràcies! Gràcies a la meua família, al llinatge femení que em sustenta, al poble de Vinalsa i a la comu-

**«QUAN MÉS VOLS
CRÉIXER, MÉS
CAL ARRELAR-SE;
QUAN MÉS LLUNY
VOLS ARRIBAR,
MÉS CONCRETA
HAS DE SER»**

FOTOGRAFIA DE JOSEP ESCUIN

nitat de veïns. Gràcies a eixa família que va més enllà de la sang, a l'escola de Meliana i als pobles del voltant. Gràcies a les primeres experiències, als primers amors, als camps i les sèquies, al caminet de Foios, al descobriment de l'amistat i al fet de conservar-la més enllà de fronteres espai-temporals. Gràcies a les mestres, a l'olor de la flor del taronger, als primers col·lectius, al sol d'hivern a la porta de casa ma iaia, a les classes de teatre, al conservatori, a les paelles dissabte i diumenge, al silenci... I a la bellesa rosada dels capvespres a l'Horta Nord.

Vull agrair d'on vinc, per donar-me la vida, per fer-me créixer, per fer-me ser qui soc avui, i des d'ací poder crear, generar i expressar-me com a persona i com a artista.

I així continue fent camí, *Què sabe nadie o les cançons de Penèlope* es podrà veure a Picassent el dia 1 d'abril. *Versión*, de Toni Agustí, natural de Montcada, també es podrà veure a l'Abril a València. I seguim per suposat amb la gira d'*El Tocabiscos de Joan Fuster*, vam fer l'última funció de l'any a Meliana, una nit màgica plena de retrobaments, en la qual vaig tornar a xafar el teatre on fa 25 anys em posava davant del públic per primera vegada.

El llegat dels Soro, en les mans del poble

REDACCIÓ NÚRIA GARCIA
FOTOGRAFIA ALAMIDA

L'Ajuntament de Massamagrell compra el 'Tio Pena' després de 75 anys de gestió de la nissaga que més ha vetlat per la pilota valenciana en l'Horta Nord

Enrique Soro trau la granera de plàstic per a escampar l'aigua de les lloses del Tio Pena després d'una nit de pluja, però el seu germà Manolo, amb un mig somriure, li recorda que no hi ha partida i que no cal que faça la feina. Ni hui, ni cap altre dia. El costum d'anys i anys al capdavant del trinquet està tan arrelat que és difícil dissociar-lo de la nova vida que comença per a la família Soro de Massamagrell.

Han venut el trinquet a l'Ajuntament, traspasant al poble un llegat de 75 anys durant els quals la pilota

valenciana ha anat conformant la identitat de la nissaga. En els últims anys, Manolo marxava les partides, junt amb Enrique, que també feia d'home bo des dels banquets de baix la corda, i Batiste, el més major dels germans, que recordava els temps en què era ell qui colpejava la pilota com a jugador. Va ser el seu pare, Batiste Soro 'Pena', qui va fundar el trinquet en 1947. La seua afició a la pilota era tan gran, que uns anys abans havia format un equip de pilota a la presó Model de València quan va estar reclòs durant els

El pilotari Pepet a la ferida davant els postors en el trinquet 'Tio Pena'

Xonín Alcover i Adela Juan han estat indispensables en la gestió del Tio Pena junt amb els seus marits, Manolo i Enrique Soro, i el seu cunyat Batiste

L'alcalde de Massamagrell, Paco Gómez, celebra amb Manolo i Enrique la compra del 'Tio Pena', que ja és de titularitat municipal

primers anys de postguerra. “Destil·lem pilota per tots els porus, però ens hem fet majors i hui en dia ser trinqueters no és rendible. Si hem aguantat tant ha sigut per amor al nostre esport”, expressa Manolo Soro. Se’n van, i ho fan amb discreció, sense cap esdeveniment multitudinari, més enllà de la celebració del 75 aniversari del trinquet, el passat 18 d’octubre, amb què tanquen la temporada i la gestió del ‘Tio Pena’ de manera definitiva. “Som persones humils, tot el que hem fet per la pilota ha nascut de dins, i hem pogut compaginar la tasca del trinquet amb les nostres professions”, matissa Enrique, en una mostra de modèstia i senzillesa aclaparadora.

És la mateixa discreció amb la qual el seu fill, Soro III, s’ha retirat com a pilotari professional, després d’una trajectòria de més de vint anys jugant al màxim nivell. Va anunciar el passat 9 de desembre que acabava la seua etapa com a jugador i, només dos setmanes després, el 23 de desembre, disputava la seua última partida a Vila-real. “Sentim molt d’orgull per Quico, ell ha fet que poguérem mantindre la il·lusió durant tants anys”, manifesta la seua mare, Adela Juan. Ella i Xonín Alcover, la dona de Manolo, han acompanyat els seus marits al front del ‘Tio Pena’, en una feina més silenciosa, però vital per al funcionament del trinquet: venent les entrades per a les partides, netejant les instal·lacions i fent tasques or-

ganitzatives perquè els aficionats es trobaren com a casa al ‘Tio Pena’. Afirmar Xonín que han sigut una família “cent per cent trinquetera”, i que ara seguiran disfrutant de la pilota com a aficionados.

L’adquisició del trinquet

L’Ajuntament de Massamagrell és conscient de la importància del trinquet ‘Tio Pena’, per al poble en particular i per al món de la pilota valenciana en general. Massamagrell s’ubica al centre del mapa esportiu valencià gràcies al treball dels Soro durant 75 anys, i fer-se càrrec del seu llegat és un deure moral, esportiu i cultural.

“Tenim previst reobrir el trinquet en març per continuar amb la tradicional partida de professionals tots els dimarts. L’escola de pilota de Massamagrell jugarà un paper decisiu en la futura gestió del ‘Tio Pena’, des d’on seguir nodrint la pilota de jugadors i jugadores excepcionals”, diu Paco Gómez, alcalde de la localitat. La idea a llarg termini és “obrir una porta lateral que comunicarà el trinquet directament amb la Casa de la Cultura, així com cobrir-lo perquè l’oratge no siga un impediment per a la celebració de les partides”, explica l’alcalde.

Amb l’adquisició del ‘Tio Pena’, la continuïtat de la pilota valenciana està assegurada a Massamagrell. Les muralles del trinquet seguiran acumulant vivències, amb el record i l’agraïment a la família Soro pel seu incommensurable llegat. ■

Soro III tanca la seua brillant etapa a la pilota professional

Després de 20 anys de trajectòria, Quico Soro Juan, Soro III, s’ha acomiadat de la pilota valenciana professional. S’ha retirat amb trenta-huit anys i un palmarès envejable, on destaquen els sis títols aconseguits en el Campionat Individual, una Lliga i dos Copes (la més recent adjudicada el passat mes de novembre), així com quatre edicions del Trofeu Mestres (últim títol aconseguit el passat 17 de desembre) i tot un seguit de campionats de format més curt.

En una carta de comiat, el jugador escrivia: “Puc dir que soc un privilegiat d’haver estat pilotari professional, però és moment de gaudir d’altra pilota i altres aspectes de la vida. Aquesta decisió, presa des de la tranquil·litat, reflexió i ament meditada, l’he fet pensant en la meua família, en la meua salut física, però sobretot en la meua salut mental”.

Soro III tanca el seu pas per la pilota valenciana professional, però segueix vinculat a l’esport com a formador de futures promeses. Un honor per als joves i les joves pilotaris aprendre la tècnica i els valors d’un mestre com ell.

EL GRUP CARRAIXET

Mig segle dalt l'escenari cantant en valencià

REDACCIÓ NÚRIA GARCIA
FOTOGRAFIA GRUP CARRAIXET / PILI PEYDRO

La mítica formació de l'Horta Nord presenta el disc 'Carraixet, 50 anys' en una gran festa d'aniversari al Teatre Principal de València amb una excel·lent posada en escena

La banda de la Societat Musical d'Alboraia amenitza l'entrada dels espectadors al Principal de València amb pasdobles, que fins i tot una parella s'atreveix a ballar a la porta del teatre. Quan el públic ja ha accedit a les butaques, la formació fa una entrada en gran amb les components del Grup Carraixet, totes plegades interpretant Paquito el Xocolatero. Dalt l'escenari, mentrestant, els Pabordets (la tercera generació de la nissaga musical encetada per Leonard Giner en 1972) paren una llarga taula per al que serà una vetlada molt especial: la celebració del 50 aniversari del Grup Carraixet. Es tracta de la formació en ac-

tiu més antiga del País Valencià, que amb una excel·lent posada en escena, el passat 18 de desembre omplia el Teatre Principal de València per obrir una nova etapa dins la seua dilatada trajectòria musical, amb la presentació del seu disc: 'Carraixet, 50 anys'.

Amb la producció de Nacho Mañó i els arranjaments de Tere Núñez, les germanes Giner Roig (Mari, Vanessa, Eva i Miryam), i amb la incorporació al nucli dur del grup de Carme Giner (fins ara Pabordeta), han enregistrat el treball 14 anys després de la gravació del disc anterior, Guspira (2008). Va ser un moment molt dur, segons reconeixen les membres de Carraixet, perquè enmig del procés de creació d'aquell disc va traspasar Leonard Giner. "La pèrdua del pare va ser terrible. Després del colp, aconseguírem refer-nos dalt dels escenaris i hem estat actuant durant tots estos anys, però fins ara no ha estat el moment idoni per a gravar un altre treball", diu Mari Giner, la major de les germanes. Un treball on el Grup Carraixet es reinventa, mantenint les arrels del folklore valencià però amb la fusió d'altres ritmes i estils del Mediterrani i més enllà.

Vanessa Giner, la més jove de les germanes, explica que el disc "és

La Jove Muixeranga de València fent castells a la platea del Teatre Principal durant la interpretació de 'Les Parrandes'

Eva, Miryam, Vanessa, Mari i Carmen, membres del Grup Carraixet

completament nostre. Totes hem participat en la creació de les cançons, i la interpretació instrumental també és pròpia. A hores d'ara som un grup madur que no hem de donar-li compentes a ningú, i això s'ha materialitzat en un treball consistent en continuem reivindicant-nos".

Dones dalt l'escenari

No en va, les germanes Giner han patit al llarg dels anys atacs i menyspreus, de vegades silenciosos i encoberts, per abanderar la cançó valenciana des d'una visió completament femenina. Tant és així, que en tota una declaració d'intencions, per a la gravació de "Carraixet, 50 anys" i per a la gira que discurrirà al llarg del 2023, el Grup Carraixet s'ha envoltat exclusivament de dones: Eva Català a la bateria, Helena Feenstra a la guitarra flamenca, Isabel Láuzara

al violí, la bandúrria i el llaüt, Mamen Bautista a la guitarra elèctrica i Tere Núñez al baix.

Al festeig dels 50 anys al Teatre Principal, però, també van estar acompanyades per alguns hòmens clau en la trajectòria del grup, com ara Rafel Arnal o Spyros Kaniaris, que van formar part de Carraixet en etapes anteriors; o el mateix Nacho Mañó, productor del disc. També hi participaren la Jove Muixeranga de València, la Colla de Dolçaines i Tabals de Tavernes Blanques i el Cor Leonard Giner, durant la interpretació de 'Les Parrandes', un dels temes més coneguts de Carraixet que va servir per a obrir l'espectacle i per a tancar-lo com a bis. "L'emoció va ser tan gran, que entre el públic hi havia gent plorant", expressa Mari Giner. Ella mateixa va haver de mantindre la compostura quan va interpretar el

tema 'Pare', inclòs al nou disc, que va començar a escriure quan va morir Leonard, però que fins ara no havia tingut el valor de finalitzar i musicar. "Ha sigut molt màgic, perquè fa uns mesos les meues germanes m'animaren a acabar la cançó, i la lletra i els acords han fluït com si ja estigueren inventats", expressa l'artista.

'Carraixet, 50 anys' també incorpora el tema 'La Nostra Carmen', cançó que el grup ja interpretava des de fa anys als seus directes, però que encara no havia enregistrat. La versió està dedicada a la matriarca de la nissaga, Carmen Roig, que va ser la principal espectadora del concert aniversari a la taula parada dalt l'escenari. "A ella no li deixaren ser música per la seua condició de dona, però nosaltres, les seues filles, hem saldat amb escriure el deute de la societat de la seua època", afirma Vanessa.

Dos dies després de l'actuació al Principal, les germanes Giner encara estan esgotades per tot el que ha suposat la gravació del disc i la preparació de l'espectacle al Principal, que ha estat possible gràcies al suport de l'Institut Valencià de Cultura. "L'acolliment ha sigut espectacular i estem molt contents, ha sigut extraordinari, una recompensa gegant al nostre treball", diu Mari.

La celebració en forma de concert acabava amb la banda bufant les espelmes d'un pastís amb tota la família al voltant de la taula, i les llums del Principal s'enfosquiren per a deixar pas a l'ovació del públic. El Grup Carraixet continua fent història dins del panorama musical valencià, i que així siga per molts anys. ■

El Grup Carraixet, envoltat de familiars i amistats, en finalitzar l'aniversari al Teatre Principal de València

ENCARNA DOLZ

35 anys de gestió cultural a Alboraia

REDACCIÓ I FOTOGRAFIA
JORGE PÉREZ

L'Associació d'Empreses d'Arts Escèniques del País Valencià ha premiat Encarna Dolz, gestora cultural de l'Ajuntament d'Alboraia, per la trajectòria i dedicació a l'escena valenciana

“Aquesta és una professió que hem ajudat a construir la gent de la nostra generació”, diu Encarna Dolz, gestora cultural de l'Ajuntament d'Alboraia des de fa 35 anys. Un temps en què ha sigut testimoni de la professionalització del sector cultural, impulsant i consolidant una programació de qualitat en nous espais públics del municipi, com ara el Teatre l'Agrícola o la Casa de Cultura. Un progrés en l'oferta cultural, també, unida a la transformació d'Alboraia, que ha passat de tindre 10.000 habitants, quan Dolz va començar-hi com a gestora, als prop de 25.000 de hui.

Molts anys de dedicació per millorar el sector cultural valencià, els quals han fet que l'Associació d'Empreses d'Arts Escèniques del País Valencià (AVETID) l'haja re-

coneguda recentment amb el premi a la seua trajectòria. L'entitat ha guardonat Encarna Dolz per "la seua passió i amor en el seu treball", així com pel seu esforç i dedicació a l'escena valenciana.

Tot i que ella afirma ser "més de treballar cada dia, més formigueta", i que això dels premis li queda un poc lluny, agraïx el reconeixement perquè "valora la nostra forma de treballar i que les nostres programacions tracten d'arriscar un poc, de ser diferents", explica. "El premi és un impuls a continuar fent coses. També dic que sense premi haguera funcionat igualment, treballant de la mateixa manera. Però el suport del sector és d'agrair", diu.

Amb formació acadèmica de magisteri, llicenciada en Ciències de l'Educació i Màster de Gestió Cultural en les administracions locals, Dolz va començar treballant a l'Ajuntament al setembre del 87, més enfocada aleshores a l'animació sociocultural, ja que la gestió cultural era una professió encara per desenvolupar. "Els primers anys començarem a fer exposicions col·lectives de gent jove d'Alboraia. No teníem espais, les féiem a la Societat Musical o al saló de plenaris de l'Ajuntament. Ens buscàvem la vida perquè no teníem recursos. També en la casa Comte Zanoguera, que va ser de les primeres sales d'exposicions en condicions que vam muntar. Anàvem a poc a poc, amb activitats pensades per a la gent jove, principalment", recorda Dolz. Eixos primers anys, com ara, va iniciar el Concurs de cartells de Festes, el qual continua a hores d'ara.

El teatre, un punt d'inflexió

Un dels punts d'inflexió dins de l'oferta cultural d'Alboraia va ser l'obertura del Teatre municipal l'Agrícola, el 1997, amb el dramaturg Manolo Gil com a director. El lloc oferia una programació de teatre, música, dansa i cinema, i es va crear allà l'Escola de Teatre Muni-

cipal. Alboraia llavors va entrar en el Circuit Teatral Valencià, la Xarxa de Música de la Generalitat o el Circuit de Dansa, entre d'altres. "Valore molt la seua creació, tot i que al principi jo no m'encarregava directament de la programació. A les acaballes del 99 me la van encomanar, on vaig seguir l'exemple i la línia de treball de Manolo Gil, fins a hui", explica la gestora.

Més endavant, un dels moments més difícils, recorda Dolz, va ser el de la crisi de 2008: "Ens deixaren el pressupost a 0 i féiem un poc el que podíem, amb acords amb companyies que no ens costaren diners per a poder fer espectacles. Els deixaven un lloc on assajar i a canvi oferien una representació... Per sort amb els anys les coses s'estabilitzaren i aconseguírem més pressupost per a Cultura".

Oferta cultural continuada

Hui Alboraia disposa d'una continuada oferta de teatre, cinema, música i exposicions en diferents espais del poble, amb grups locals de diverses disciplines artístiques, que es pot consultar en el web agendaalboraya.es. Tot i això, la gestora pensa que encara hi ha coses a millorar: "Som un poble de 24.000 habitants amb un equip de molt pocs treballadors, necessitem personal per poder consolidar més projectes culturals", demana.

El premi de l'AVETID és un impuls per continuar en la tasca, contribuint a desenvolupar l'escena cultural local i valenciana, amb una oferta diversa i un contingut de qualitat. Un reconeixement per a seguir treballant i aconseguir el que Dolz diu que més li agrada: "La part més bonica de totes és quan poses en marxa l'activitat, veure com arriba al públic i els fa gaudir. També la relació amb els artistes, com et transmeten les seues il·lusions per fer les coses. Tot això m'ompli molt i m'animava a continuar millorant", expressa la gestora. ■

Se celebra el 25 aniversari del Teatre l'Agrícola

Alboraia va commemorar el 25 aniversari del Teatre l'Agrícola entre el 28 i el 30 d'octubre amb diferents d'activitats entorn de l'emblemàtic edifici que forma part de la vida cultural d'este municipi de l'Horta Nord. Els còmics Rafael Álvarez 'El Brujo' i Xavi Castillo van actuar davant un auditori complet. També hi va haver un espectacle de carrer, amb una enorme figura d'Aquilles que va eixir de l'Agrícola per recórrer diferents carrers del poble, de la mà de La Fam Teatre. Finalment, la pel·lícula 'El club del paro' va posar punt i final al cicle programat.

L'alcalde d'Alboraia, Miguel Chavarría, destaca com el Teatre l'Agrícola s'ompli de màgia i de records, i assenyala que cada dia està "més bonic i més jove", en referència a la reforma realitzada recentment a les instal·lacions.

El Teatre l'Agrícola es va posar en funcionament l'any 1997, tot i que va ser construït com a saló d'actes de l'Ateneu en 1902, després que en 1883 un grup de veïns i veïnes va decidir la seua creació per a fomentar i millorar la vida cultural del municipi.

EL MERCAT DELS DIMECRES

REDACCIÓ ALAMIDA
FOTOGRAFIA AJUNTAMENT ALMÀSSERA

Almàssera promou el comerç de proximitat amb la venda no sedentària i aspira a convertir-se en referent comarcal amb accions per atraure més clientela

El Mercat de Venda no Sedentària d'Almàssera, conegut com el Mercat dels Dimecres, es conforma com un pol d'atracció comercial de proximitat. Discorre pels carrers de Carraixet, Concepción Arenal, Sant Vicent Ferrer i València. Amb horari entre les 7 i les 14 hores, l'activitat comercial és frenètica entre les 17 parades de fruites i verdura, productes d'ovípars, adobats o xarcuteria, entre altres productes alimentaris. Altres 25 aparadors de tèxtil i calcer, productes de la llar o d'artesanía també omplien els seus espais.

Impulsar la modernització i dinamització del Mercat dels Dimecres com un servei públic comercial, consolidar-ne l'ús per part de la ciutadania i incrementar el seu paper com a dinamitzador social i econòmic és l'objectiu de l'acció promoguda per la regidoria de Promoció Econòmica Sostenible d'Almàssera.

"El desenvolupament comercial dels pobles ha deixat de ser considerat solament com un servei, per a passar a ser un element fonamental de cohesió social i de vertebració i dinamització urbana", diu Joan Carles Jover, regidor del departament.

Diagnosi sobre l'estat del mercat

Durant l'any 2022 s'ha dut a terme, amb l'ajuda de la Direcció General de Comerç de la Generalitat, un estudi detallat sobre l'estat actual del Mercat de Venda no Sedentari d'Almàssera, que també recull les accions de millora que progressivament es poden implementar. "Aquesta diagnosi ha estat el primer pas en l'elaboració d'un Pla Estratègic que tinga com a finalitat definir l'estratègia que cal implantar al Mercat dels Dimecres. Volem identificar els possibles reptes de futur, així com definir quin és el model

més adequat i la seua viabilitat. L'últim objectiu és potenciar el paper del mercat de venda no sedentària com un element més de comerç local i comarcal com a referent comercial del dimecres més enllà d'Almàssera", diu el regidor.

En el treball de camp s'han tingut en compte, d'una banda, el context i realitat comercial d'Almàssera, dins de l'Horta Nord i de la proximitat a València ciutat, on altres poblacions veïnes generen desplaçaments diaris de població; així com el posicionament que el Mercat dels Dimecres pot tenir respecte a estructures comercials properes de la zona, o en el mateix teixit comercial d'Almàssera. D'altra banda, s'ha tingut present el context de competència actual, perquè el preu del producte és un punt fort en l'acte de compra, però requereix que s'acompanye d'una experiència de

compra que siga atractiva i agradable. Les propostes de millora i el full de ruta a seguir de cara a assolir un model de futur per al mercat dels Dimecres “exigiran grans esforços de professionalització, de millora de l’oferta comercial i de capacitat de generar atracció a una clientela que té moltes opcions i que cada vegada està més informada”, diu Jover.

Redistribució de l’emplaçament

El Mercat dels Dimecres aspira a ser un referent comercial en la comarca en aquest dia de la setmana i, per això, haurà d’afrontar nous reptes de millora. Durant els darrers anys s’ha avançat en el redisseny, redistribució i, el que resulta més important, l’ús d’una major superfície sense cap augment del nombre de parades. Això ha permès gaudir al comprador i al comerciant d’una major amplitud i comoditat. També, s’ha iniciat la tramitació del procediment administratiu per al reasfaltatge de les convergències dels carrers de Sant Vicent Ferrer i València, així com la instal·lació de senyals informatius sobre la distribució en superfície del Mercat.

En aquest mateix sentit, durant els pròxims mesos es procedirà a definir les superfícies d’ús de cada parada, i entre els grans reptes per al futur es preveu millorar la senyalització i identificació de productes i parades; l’aprofundiment del procés de digitalització del sector amb major i més diversificada presència en les xarxes socials; el desenvolupa-

ment de l’associacionisme que dinamitze el sector i ofereisca serveis al mateix; aprofundir en el treball cooperatiu amb la resta del teixit comercial local i, també, amb altres àrees de desenvolupament sostenible com són la cultural i la turística; i, finalment, impulsar la inclusió del Mercat dels Dimecres en el procés de conformació de l’Àrea Comercial Urbana d’Almàssera, que permetrà millorar l’oferta en qualitat i diversificació per atraure a nous clients.

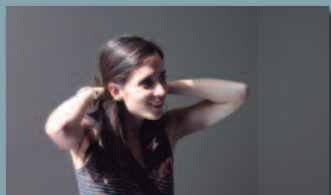
“Apostem per la proximitat, pel tracte directe amb els venedors i venedores, amb el seu compromís d’oferir els millors productes a un preu competitiu. Entre totes i tots ho farem possible, però hem d’involucrar-nos els veïns i veïnes d’Almàssera. Des de la regidoria de Promoció Econòmica tractem de generar consciència i usem els recursos dels quals disposem, però cal la implicació de tots, perquè junts farem poble”, conclou Jover. ■

XARXA DE PROXIMITAT

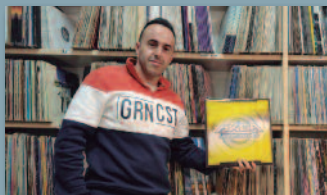
A Espai Carraixet comptem amb un sistema de subscripcions que ens permet aproximar-nos als nostres lectors i lectores. A més de rebre cada edició de la revista a la bústia de casa, les persones subscriptores es beneficien de sorteigs de productes i serveis de proximitat; estan en permanent comunicació amb nosaltres per traslladar-nos suggeriments i idees de reportatge; i tractem de donar-los suport difonent i cooperant amb les seues iniciatives.

LÍDIA PERIS SUBSCRIPTORA 41

Lídia Peris és una jove dissenyadora de Vinalesa, amb més de 7 anys d'experiència, que treballa de manera autònoma oferint el seu coneixement a qui necessita donar forma i materialitzar projectes. És creadora d'imatge visual (logotips, manuals d'identitat, plantilles, targetes...), però també dissenya treballs per a impressió (llibres, revistes, catàlegs, dossier, memòries...), sense deixar de banda material per a esdeveniments, així com el retoc fotogràfic i productes digitals per a xarxes o pàgines web. Si necessiteu una bona il·lustradora i al costat de casa, podeu contactar-la al correu lidiaoliverperis@gmail.com.

RAIMON CORTÉS SUBSCRIPTOR 20

Raimon Cortés regenta la botiga virtual www.discazos.es, de música electrònica especialment centrada en els principis dels anys 90 fins a l'actualitat. Hi trobem milers de referències, temes mítics de l'anomenada "Ruta del Bacalao" i produccions actuals en un ampli catàleg de més de 20.000 referències i amb moltes reposicions setmanals. Disposa de prop de 70.000 discos en format físic, ordenats i classificats en un magatzem a Almàssera. Raimon també es dedica a fer esdeveniments privats i en discoteques com a discjòquei. Si tens qualsevol dubte, pots contactar-lo a través del número de telèfon 650757955.

LLUÍS VICENT BANYULS SUBSCRIPTOR 65

Lluís Vicent és un escriptor i músic, un poeta i cantautor valencià, que en l'actualitat encapçala la banda 'Lluís Vicent & LaFree&Feelin'Band'. Ofereixen un treball personal amb un ample repertori estilístic per crear un espectacle on la música i la poesia es fonen, resultant cançons i poemes plens de compromís i llum. Inquiets i compromesos, Lluís Vicent & La Free&Feelin'Band recorren al rock, passant pel reggae, amb l'objectiu de formar una Cooperativa Musical per donar ocupació a gent en risc d'exclusió social, i enregistrar el disc "Amunt els cors i les destrals", amb un equip que ha debutat a finals del 2022.

**AGRAÏMENT IMMENS A TOTES LES PERSONES QUE
DURANT EL 2022 HEU FORMAT PART DE LA REVISTA
A TRAVÉS DE LA VOSTRA SUBSCRIPCIÓ**

**OBRIM TERMINI PER A LA SUBSCRIPCIÓ ANUAL DEL 2023
A PARTIR DE GENER. ESTIGUEU MOLT PENDENTS DE LES
NOSTRES XARXES SOCIALS I DEL WEB ESPAICARRAIXET.ES**

BATRE A PUNT DE NEU

[es] *batir a punto de nieve*

[fr] *battre en neige*

[en] *whip, to*

Batre clares d'ou fins a aconseguir una textura esponjosa i compacta semblant a la de la neu.

DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA

Àrea de Cultura

Unitat de Normalització Lingüística

ADOB

[es] *adobo*

[fr] *marinade*

[en] *pickling*

Ingredient o conjunt d'ingredients, generalment espècies, hortalisses, oli i vi, emprats per a conservar, entendre i donar un gust i una aroma especials a una peça de carn, una au, un peix, etc.

La sajolida és un adob adequat per a macerar les olives.

ALMÍVAR

[es] *almíbar*

[fr] *sirop*

[en] *syrup*

Solució saturada de sucre, de melassa o de productes provinents d'altres etapes del refinatge del sucre. Solució de sucre utilitzada en la indústria conservera de fruita.

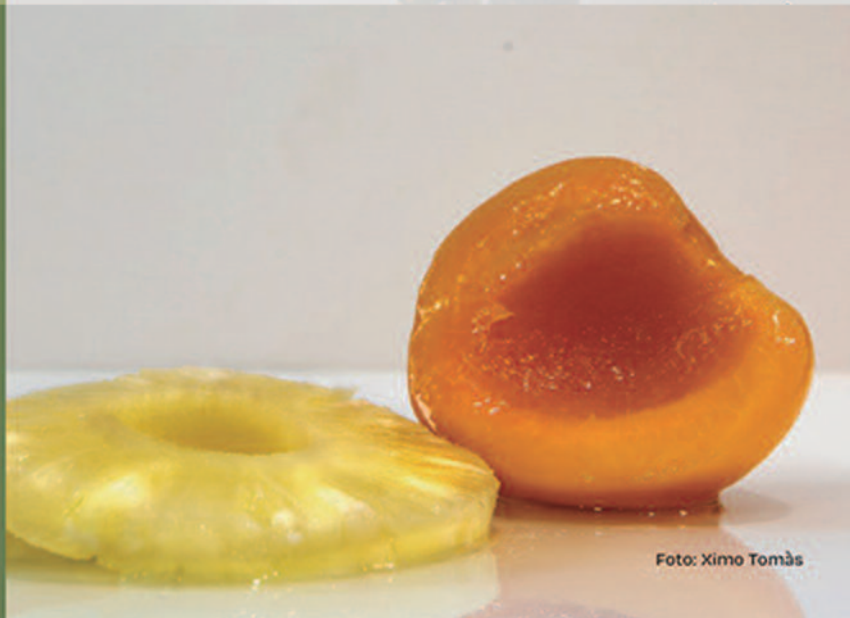

Foto: Ximo Tomàs

LOLA ESCAMILLA

L'espurna de l'esport femení

REDACCIÓ **EDUARD RAMÍREZ**
FOTOGRAFIA **CEDIDES PER LA FAMÍLIA**

La memòria és un material afec-tiu, per això sovint es meneja entre la boira que esfuma contorns i reforça sensacions. Però també queden les efemèrides, com un fil argumental que ens connecta a les vivències passades. Lola Escamilla fou la gerent d'un equip de llegenda, el Dorna Godella que fins al 1996 guanyà 6 lligues i 4 copes. A més, fou pioner a guanyar la Copa d'Europa, el 26 de març de 1992 davant del Dinamo de Kiev. L'any següent el conquerí de nou davant del Como italià, en el Pla de l'Arc de Lliria. Amb Miki Vukovic d'entrenador, tots dos anys també aconseguiren la Copa del Món de clubs. Quan l'equip punter abandonà Godella, Escamilla passà a impulsar el futbol femení. Va integrar l'equip del Sant Vicent València en l'estructura grana el 1998 i continuà una dècada

Lola Escamilla a la botiga de fruites i verdures de sa casa

Jugadores del Dorna Godella amb l'entrenador Miki Vukovic, la gerent Lola Escamilla i José Ramón Guimaraens

fabulosa d'èxits. Lola Escamilla va faltar el passat 18 de novembre, i l'endemà, en el derbi femení que València i Llevant disputaren en Mestalla, les huit mil persones assistents li van dedicar un minut de silenci com a homenatge. L'Ajuntament de Godella, el València Bàsquet i tot un seguit d'institucions i personalitats també van acomiadar aquella dona valenta i alegre, que superava barreres amb una enorme tenacitat per eixamplar les possibilitats de qualsevol projecte.

Nascuda a Borbotó el 1940 i casada amb Miguel Marco, «la Coloniera» i «Ferrús» eren una família llauradora que patia les clàssiques devaluacions dels intermediaris comercials. Dolors veié clar que els productes que plantaven i collien els podien oferir directament al públic consumidor, de manera que va obrir les portes de casa com a botiga de verdures. Llavors no n'existia el con-

cepte, però allò era kilòmetre zero a més no poder. La seua espenta personal prompte s'aplicà també a l'escola, on Lola presidí l'associació de famílies de l'alumnat del Sant Bertomeu de Godella, implicada en aquell desig de canvi social cap a la llibertat i la democràcia, a través de l'educació i la millora de la convivència.

Un camí de rajoles grogues

Molts elements foren propicis per als èxits i les emocions apassionades, que floriren i arrelaren a Godella amb el bàsquet femení. Si Dorothy ajudà als personatges d'Oz a aconseguir els seus objectius fent-los descobrir capacitats dormides, mentre buscava el camí a casa recorrent les rajoles grogues, Lola Escamilla no es va quedar enrere. Amb la seua determinació arribà a ser una gerent de referència en l'esport femení, mentre promovia les col·laboracions.

Lola Escamilla
va recollir a les
acaballes del 2020 el
IXé Guardó 'El Poblet',
atorgat pel Grup de
Danses de la població
per la seua trajectòria
en el foment de
l'esport femení

Ella creia en l'esport com a activitat bona per a totes les persones, i des de l'estima i la constància va aconseguir obrir horitzons nous. Més enllà dels èxits del primer equip de bàsquet, la creació del pavelló esportiu de Godella en l'època de l'alcaldede Bargues ha deixat infraestructures actives per a tota la població.

Un milió de pessetes

Tot va començar des de la base esportiva del Sagrado Corazón de Godella, quan l'equip es classificà per a la fase final del sector. Com que

un dels fills jugava a bàsquet, li demanaren si podia ajudar a buscar diners per al repte. Ella se n'anà a parlar amb Juan Roig i el convencé perquè donara un xec d'un milió de pessetes per a fer possible el viatge. Eren les acaballes dels 70 i Lola era una mare proactiva que s'involucrà en la directiva del Godella Bàsquet. Anys després, amb la intenció de donar a les jugadores un reconeixement de primera qualitat, acudí a Madrid amb Pepa Blasco, del Sagrado Corazón, a reunir-se amb José Ramón Guimaraens, un dels tres socis fundadors de Dorna. El conven-

ceren i tot pujà de nivell. La família recorda tot un grup de «gent meravellosa» de l'època, com ara Xelo Garcia i Eugeni Arlandis, entre altres, a més de reconèixer que les institucions valencianes sempre ajudaren. La Generalitat li concedí el 2019 el reconeixement al mèrit esportiu, mentre que Godella li atorgà el premi a la igualtat el mateix any i li reté homenatge i batejà el pavelló poliesportiu amb el seu nom el 2020. Una persona que deixa empremta mentre impregna l'ambient d'una confiança, determinació i col·laboració que perdurarà per sempre. ■

agenda GODELLA		ESPECIAL NADAL		GODELLA AL·LITGE	
DIVENDRE 30 DESEMBRE	ESPECTACLE DE CIRC FAMILIAR. THE TROUPERS	DIMARTS 3 GENER	CARTES ALS REIS	DIJOUS 5 GENER	CAVALCADA REIS D'ORIENT
Lloc Teatre Capitolio Horari 18.30 - 20.30 h		Lloc Villa Teresita Horari 18.00 h		Horari 19.00h	

CERCLE D'ART DE FOIOS

Dinamitzar la cultura dins i fora del poble

REDACCIÓ **MANUEL REGIDOR**
FOTOGRAFIA **CERCLE D'ART / AJUNTAMENT DE FOIOS**

“**V**ol que agafe el micro i faci una convocatòria perquè la gent es reunisca al saló d'actes de l'Ajuntament?” Així recordava el pintor de Foios Fernando Barrachina (1933), en una entrevista realitzada per Nelo Vilar i Laura Yustas, el moment en què li va proposar a l'alcalde del municipi la creació d'una associació per a promocionar l'art. El creador va aprofitar un concurs de paelles que havia congregat a una part important de veïns i veïnes per fer una crida a la població i començar a traçar, juntament amb altres foiers i foieres, el que es convertiria en el Cercle d'Art de Foios.

La institució, nascuda oficialment el 1991, s'ha convertit des d'aleshores en un important motor cul-

tural del poble. Recentment, el Cercle ha col·laborat amb l'Ajuntament en l'organització de la cinquena edició del Certamen de Pintura de Foios amb, entre altres coses, la selecció del jurat professional encarregat de triar l'obra guanyadora. "Ha anat molt bé, es nota que es va consolidant", afirma Sergi Ruiz, alcalde del municipi. De les més de 40 obres d'estil lliure presentades, se seleccionaren 16, que es varen exposar entre els dies 2 i 16 de desembre a la Sala d'Exposicions Municipal Fernando Barrachina i Ausina. El quadre "Building Glitch", d'Emilio Cárdena Gómez, de tècnica mixta sobre taula, va resultar guardonat amb 3.000 euros. Així mateix, es va fer una menció especial a les obres "El

Una participant al Concurs Nacional de Pintura Ràpida interpreta la façana de l'església de l'Assumpció de Foios

patio de mi recreo: historia de un confinamiento", de Daniel Núñez Pernas, i "Una cierta confusión", de Francisco Vila Guillem.

A més de la col·laboració en el Certamen de Pintura, el Cercle d'Art de Foios desenvolupa diferents iniciatives al llarg de l'any. Entre les més populars es troben les classes de dibuix i pintura a les quals assisteixen un important nombre de xiquets i xiquetes d'entre 6 i 14 anys, que exposen les seues obres a la sala d'exposicions durant el mes de juny.

Una altra activitat organitzada pel Cercle i dirigida als infants és el Concurs Escolar de Dibuix i Pintura a l'Aire Lliure, el qual reuneix cada setembre als escolars d'entre 3 i 12 anys, o bé a la plaça Rei Jaume I, o bé a l'Albereda, localització que marca la temàtica de les obres. Al

'Building Glitch', obra guanyadora del Certamen de Pintura de Foios, d'Emilio Cárdena Gómez

mateix temps, el cartell d'aquesta acció és el resultat d'una altra de les dirigides al jovent: el Concurs del Cartell, adreçat a l'alumnat d'ESO i Batxillerat de l'IES Escultor En Francesc Badia.

Concurs de Pintura Ràpida

Pel que fa a les propostes per a persones adultes, una de les més populars és el Concurs Nacional de Pintura ràpida. Aquest certamen atrau al municipi a una sèrie de pintors i pintores amb el repte de retratar un racó del poble en unes poques hores. També organitzen l'exposició "Pintors de Foios", en què es proporciona un espai a artistes tant de dins com de fora del poble per exhibir les seues obres durant la Setmana Cultural del 9 d'Octubre. Així mateix, al mes de desembre, s'ha celebrat un taller de ceràmica que

Fernando Barrachina, fundador del Cercle d'Art de Foios, saluda el seu company de l'associació, José Vicent Muñoz

ha comptat amb una demanda massiva del veïnat.

"El Cercle d'Art de Foios és i ha sigut el referent de les arts plàstiques en l'àmbit municipal", afirma el primer edil. "El món de les arts plàstiques s'ha mogut al voltant de l'associació i per això té una importància cabdal", comenta. En aquesta mateixa línia es manifesta Juan José Civera, regidor de Cultura. "El Cercle d'Art ha demostrat al llarg dels anys el seu compromís amb la cultura i ha aconseguit desenvolupar iniciatives que han assolit una important implicació veïnal", explica.

Actualment, el Cercle d'Art de Foios té al voltant de 120 membres, entre els quals es troben persones experimentades, però també veïns i veïnes que comparteixen l'amor per les arts. "Des de la fundació del Cercle, s'ha establert una programació prou estable que s'ha mantingut al llarg dels anys, però hem anat incorporant novetats com, per exemple, els tallers", relata Miguel Ramón, president de l'associació.

Precisament, és en la línia de la innovació cap a on Miguel Ramon creu que s'ha d'avançar, i valora

«EL MÓN DE LES ARTS PLÀSTIQUES S'HA MOGUT AL VOLTANT DE L'ASSOCIACIÓ I PER AIXÒ TÉ UNA IMPORTÀNCIA CABDAL»

molt positivament la incorporació recent de persones joves a la llista de membres. "La gent que ja porta molts anys es pot apoltronar, i són els joves qui espanten el cercle", afirma. Són aquestes noves idees les que, tal com passa amb les tècniques pictòriques inèdites, donaran frescor a una associació que des de fa més de 30 anys dinamitza la vida cultural del municipi. Una mostra que el treball colze a colze de les associacions civils amb les institucions pot ser la manera més efectiva d'impulsar la cultura, apropar-la als veïns i, fins i tot, traslladar-la fora dels límits municipals. ■

Activitat de
contacte amb
la natura
desenvolupada
amb el
programa
Sana Ment
Carraixet

SANA MENT CARRAIXET

REDACCIÓ SUSANA MARTÍN
FOTOGRAFIA MANCOMUNITAT DEL CARRAIXET

Recentment coneixíem que el món ha arribat als 8 mil milions d'habitants. Molta gent, veritat? Sí, som moltes persones i també molt diverses. Cadascuna diferent, única i irremplaçable. I és que tenim la capacitat d'adaptar-nos a les adversitats, superar-les i continuar posant-nos reptes en aquesta meravellosa aventura que és la vida.

La Mancomunitat del Carraixet representa un xicotet percentatge d'aquesta xifra global, i una part

d'aquest percentatge està format per persones amb diversitat funcional que fan del seu dia a dia una carrera de fons per a potenciar les seues capacitats. Des de l'àrea de Serveis Socials es fa una gran labor per a aconseguir que les seues rutines diàries siguen el més agradables possible.

Per això, existeixen quatre grans blocs en els quals treballar: la prevenció, les activitats socials i educatives, la inclusió social i la salut

mental, a més de les assistències personalitzades amb les persones usuàries i les seues famílies.

En la prevenció entren en joc els col·legis i instituts, on a través de xarrades i altres activitats es promociona i es prevé, especialment la salut mental.

Quant a les activitats socials i educatives, es duen a terme amb la població més major, amb tallers d'estimulació cognitiva, sexualitat, alimentació, eixides culturals, tallers... I per a les famílies, que en la gran majoria dels casos exerceixen les cures, també se'ls fa formació per a saber què fer i com fer-ho, així com xarrades motivacionals, per a donar-los suport per la gran labor que fan de manera altruista.

Per a la inclusió social es programen cursos formatius per a aquelles persones que per la seua situació no poden accedir a un lloc de treball, evitant així el risc d'exclusió. Uns cursos que es trien en funció de les necessitats que tinga el que serà l'alumnat.

I finalment la salut mental, on es treballa, d'una banda, les capacitats de les persones usuàries, i d'altra banda, l'autoestima i les emocions. D'aquesta manera, des de setembre s'estan realitzant dos tallers de manera setmanal per a potenciar aquestes capacitats i reforçar l'amor propi. Hi ha un taller de cuina i hort per persones amb trastorn mental greu, que veuen en aquestes activitats un incentiu per a mantindre's en equilibri i sentir satisfacció pel que fan.

A més, al costat de Terapiaventura, dins del programa SANA MENT CARRAIXET, s'ha desenvolupant la campanya "Soc capaç de..." on les persones usuàries, treballadores i treballadors de l'àrea i representants municipals, han mostrat davant de les càmeres què són capaces de fer. Un audiovisual que va vore la llum a finals del 2022 per a commemorar el Dia Internacional

de les Persones amb Diversitat Funcional, efemèride que se celebra cada 3 de desembre.

Per als municipis que conformen la Mancomunitat del Carraixet és molt important la prevenció en salut mental, per això, Alfara del Patriarca, Almàssera, Bonrepòs i Mirambell, Foios i Vinalesa, treballen de manera transversal per a elaborar diferents serveis que es posen a disposició de la població. Així l'àrea de Joventut de la Mancomunitat del Carraixet, ofereix un servei d'orientació psicològica, de relacions personals, intel·ligència emocional i assessorament educatiu i laboral. Obert a la població d'entre 12 i 30 anys i amb cita prèvia, es tracten diversos temes que puguin ser-los de gran utilitat per a gestionar les seues emocions i les situacions que puguin viure. També ofereixen la possibilitat de fer mediació familiar

Taller a l'horta per a persones amb transtorn mental greu

i així complementar un servei de prevenció entre la població més jove.

Al voltant de 25.487 persones viuen en la Mancomunitat del Carraixet, la qual cosa suposa treballar amb molta gent diversa. Moltes persones amb capacitats diferents a la resta, però totes meravelloses, per-

què en la diversitat està la bellesa, en la diferència està l'oportunitat i en la imperfecció està la vida.

Gràcies a les diferents àrees de la Mancomunitat, som capaços de créixer, de crear oportunitats i equitat entre la població, especialment entre la més vulnerable. ■

SERVEIS SOCIALS

ESPORTS

IGUALTAT

MANCOMUNITAT DEL CARRAIXET

TURISME

JOVENTUT

MEDI AMBIENT

CULTURA

mancomunitat
CARRAIXET

ALFARA
del PATRIARCA

Ajuntament
d'Almàssera

Ajuntament de
Bonrepòs i Mirambell

Ajuntament de Foios

Ajuntament
de Vinalesa

RAP JOVE

contra la violència masclista

REDACCIÓ JORGE PÉREZ
FOTOGRAFIA AJUNTAMENT DE LA POBLA DE FARNALS

L'Ajuntament de La Pobla de Farnals impulsa activitats per a arribar a la joventut amb una oferta d'oci de qualitat, com ara tallers de producció musical. L'obertura de la nova Llar Jove al març oferirà un espai de proximitat per a la convivència

“**N**oves víctimes cada dia, seguirem lluitant contra esta malaltia / No permetem que seguisca passant / Denuncia la situació si la veus al teu al voltant / No ho podem permetre ni una vegada més”, rapegen un grup de joves de la Pobla de Farnals per a conscienciar contra la violència masclista.

És una de les noves iniciatives de l'Ajuntament de la localitat per promoure activitats de joventut amb un impacte positiu a tots els nivells. Joel, Aina, Nerea, KHBO, Cristiana, Aitana, Jesús i Natalia interpreten aquesta cançó, composta per ells mateixos i transformada també en un videoclip amb un missatge clar:

totes les persones podem contribuir a combatre la violència masclista.

Aquest rap, titulat “Ni una vegada més”, és el resultat dels tallers de rap i audiovisuals impulsats per la regidoria de Joventut de l'Ajuntament de la Pobla de Farnals i el seu Centre d'Informació Juvenil, en col·laboració amb el projecte educatiu “CultuCrea”, d'Antàrtida Produccions. Una iniciativa educativa i d'oci, en la qual el jovent ha pogut aprendre i desenvolupar el seu potencial creatiu mitjançant la producció musical.

Durant cinc sessions, el grup d'adolescents ha compost, tocat i gravat la cançó, per a després interpretar-la en un videoclip. “Ha sigut una bona oportunitat per a saber com funciona el món de la música, i, sobretot, per a divertir-se fent una activitat creativa i nova amb un missatge de conscienciació”, explica Dolors Fontestad, regidora de Joventut. Iniciatives d'aquest tipus tracten d'arribar d'una manera interessant

als xavals, perquè gaudisquen d'una oferta "de qualitat i d'oci sa al poble", afegeix Fontestad.

A finals de novembre, es va presentar la cançó i el videoclip a l'Antiga Cooperativa, amb les actuacions en directe de Barbé, Creshed, KHBO i Victoria. El videoclip es pot veure en el canal de Youtube "Antártida Producciones".

Des del Consistori, valoren molt positivament tota l'experiència, en la qual han participat joves del poble de 14 a 18 anys, i esperen torna-la a repetir. "Els mateixos han reflexionat al voltant de la violència masclista per a poder fer la cançó. I han disfrutat molt de la gravació de l'àudio amb el raper Barbé -un dels coordinadors dels tallers-, amb qui van fer un estudi de gravació professional", apunta la regidora.

Una nova Llar per a la joventut

Un dels projectes municipals més importants per al 2023 és l'obertura de la nova Llar Jove, en els baixos de l'edifici de l'Avinguda Doctor Ortiz. Una iniciativa molt esperada per la joventut de la Poble, qui ha traslladat en un procés participatiu quin tipus d'espai necessiten i quines activitats hi volen desenvolupar, perquè siga un lloc que facen servir per

a conuiu i com a espai formatiu de proximitat. "Des de l'Ajuntament plantegem dedicar el lloc a les activitats d'oci i educació. En les enquestes que els hem fet, ens han dit que els interessen moltes activitats al voltant dels videojocs o els jocs

de taula, per exemple. El que volem és que tinguen un lloc de qualitat per a disfrutar del seu temps lliure", diu Fontestad.

La nova Llar Jove obrirà les seues portes al voltant del mes de març. En total, hi haurà una superfície de vora 300 m2, distribuïts en dos sales, una de les quals serà més gran per a adequar-la a les necessitats del moment. Es tracta d'un procés llarg, el qual finalment veu la llum després que l'espai fora cedit al Consistori quan es va projectar el Programa d'Actuació Integrada (PAI) d'eixe sector. No obstant això, l'empresa adjudicatària va fer fallida i l'edifici va ser adquirit per la Sareb (Societat de Gestió d'Actius procedents de la Reestructuració Bancària). El 2020 es va reiniciar el projecte, amb la ratificació de la cessió dels baixos per part de la Sareb en el plenari municipal, amb el suport del Pla d'Inversions 2020-2021 de la Diputació de València. ■

NOVA NOVEL·LA DE MIREIA CORACHÁN

Mireia Corachán Latorre, periodista col·laboradora d'Espai Carraixet des dels orígens del projecte, presenta la novel·la *La mecanógrafa de Virginia Woolf* (Cuadranta ed., 2023). La trama ressegueix l'actitud valenta de l'autora anglesa i les dificultats a què es va haver d'enfrontar, tant pels atacs aguts de malenconia com pel fet de ser dona, amb l'estil subtil amb què Corachán combina ficció i detalls biogràfics. Aquesta nova novel·la arriba després del debut de l'escriptora amb *El Molino* (Ed. Loto Azul, 2021) i del recull de relats *Luces de Neón* (Avant ed., 2020). Literatura pròxima, de lectura àgil i emocional, idònia per a regalar durant estes festes. Demana el llibre a la teua llibreria de confiança o directament contacta amb l'autora a través de les seues xarxes socials (De tinta y letra - Mireia Corachán).

ÒSCAR BRIZ MÚSICA 'ULTRAMARINS'

El músic i cantant de L'Alcúdia Òscar Briz acaba de publicar en internet (oscarbriz.bandcamp.com/album/ultramarins) una obra fresca i delicada en què fa música amb versos del poemari 'Ultramarins', del poeta de Borbotó Edu Marco. A partir del diàleg mutu nascut per la lectura dels poemes que Marco publicava en Facebook, ha sorgit una adaptació musical que porta deu poemes a un llenguatge més contemporani amb un nou impuls, més sensible, entenedor i proper encara. Incorpora records i homenatge per a Manel Mari i Dolors Escamilla, i també aprofita com a pròleg musical al nou llibre de poemes que Marco presentarà al febrer de 2023: *Cita prèvia* (Ed. Buc).

ULTRAMARINS
ÒSCAR BRIZ · EDUARD MARCO

Rafelbunyol pinta

INAUGURACIÓ EL 23 DE DESEMBRE A LES 19 H.
Del 23 de desembre de 2022
Al 8 de gener de 2023
Laborables de 18 a 20 hores, i dijous, dissabtes
i festius de 12 a 14 hores.

Artistes participants:

Francisco Borrás Agut, Milagro Carbonell,
Jose Castillo, Nuria Ubeda Paula,
M. Àngels Civera, Fumadó,
Eva Lluich, Sàvio Pérez Santos,
Elena Ferrer, Liap,
Garri, Juan Miguel S.B.,
MC Expósito, Fco. Molà,
Jaume Panera, Jorge Muñoz Piquer,
Salomé Sáez.

Amb la Col·laboració de:

EXPOSICIÓ COL·LECTIVA 'RAFELBUNYOL PINTA'

Des del 23 de desembre fins al 8 de gener, podem visitar una mostra creativa amb gran diversitat de traços i acostaments a l'art plàstic. És la mostra «Rafelbunyol pinta» que inclou obra de dèsset artistes locals amb trajectòria consolidada, instal·lada en la sala d'exposicions de la Casa de Cultura. Una bona oportunitat per a conèixer els treballs amb les formes i els colors d'artistes propers, i que ens ajudarà a fer nous descobriments mentre gaudim d'una variada gamma temàtica i de recursos visuals. I un exemple de la tasca de promoció als creadors de les entitats locals.

Menú de festes per al món sencer

Les festes de Nadal són una ocasió única per a fer saber a les persones que estimen la importància que tenen en la nostra vida. Per això busquem el regal perfecte, l'abraçada tendra, el menú més deliciós, el bes més sincer i les paraules més boniques. Meliana és un poble afortunat, compta amb un teixit comercial variat i de qualitat on podem trobar de tot i fer possible aquesta tria tan especial. Fa més de 7 anys que el Servei de Cultura de l'Ajuntament, conscient de la importància que unes dates com aquestes tenen per a tots i totes, va posar en marxa una campanya per a donar un valor afegit als nostres regals. Un poema, un disseny, un embarbussament, un refrany... amb qualitat literària i en valencià. Per això compten amb la col·laboració de l'escriptora de Meliana Maria Jesús Bolta, que és l'encarregada de filar boniques paraules que tots i totes poden regalar estos dies. Enguany ha elaborat un 'Menú de festes per a tot el món'. Prop de 60 comerços de Meliana han participat: tendes de roba, farmàcies, òptiques, pastisseries, forns, verduleries i carnisseries. I també és la primera ocasió que s'han incorporat 14 restaurants i bars de Meliana, on podrem trobar el menú sencer. A més, per a elaborar les bosses amb caramels han comptat amb la col·laboració de l'alumnat de l'Escola d'Adults de Meliana. ■

DIÀLEGS DE LITERATURA

Autors i autores visiten les aules per acostar la lectura a l'alumnat

REDACCIÓ **EDUARD RAMÍREZ**
FOTOGRAFIA **CEIP DRA. ANNA LLUCH**

Visita de Carles Cano al CEIP Doctora Anna Lluch d'Alfara del Patriarca dins del programa d'Autors a les Aules

Estem en les últimes setmanes per a sol·licitar visites d'autors i d'autores als centres educatius dins del programa «Autors a les aules». Aquest projecte, finançat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i gestionat per la Fundació Full, pretén influir en els hàbits lectors de les famílies valencianes i contribuir a la divulgació de

la literatura valenciana actual, a més de visibilitzar el llibre, els autors en valencià i el valor transformador de la lectura. L'Horta Nord hi participa amb un bon grapat de centres, així com d'escriptores i escriptors actius. Escoles i instituts d'Alfara, Burjassot, Foios, Godella, Massamagrell, Paterna i Puçol ja ho han sol·licitat, i Carles

Cano repeteix com a referent d'èxit, a més de la presència de Fani Grande i Maria Jesús Bolta.

En l'any 2023 el nombre de visites disponibles pujarà de les anteriors 120 fins a 150, com a prova de la demanda creixent i de la satisfacció de l'experiència per al públic. Els centres educatius poden ser-ho des dels cursos

d'educació primària fins a les escoles d'adults i els centres de formació professional. La tramitació comença quan una escola selecciona un autor o autora del catàleg actual de dos-cents disponibles, que també inclouen il·lustradors amb obra publicada en valencià, i ompli un formulari sol·licitant-ne la visita en una data concreta. Cada centre pot demanar una visita per any, i la Fundació Full vigila de mantenir l'equilibri fins a exhaurir disponibilitats, tant en l'abast territorial de la iniciativa com en la participació. Així uns setanta escriptors i escriptores realitzen visites de diàleg amb públic lector, sense superar les tres o quatre sessions. I encara que les dones autores no són tan nombroses en el catàleg, les sessions també queden més equilibrades perquè realitzen més sessions per autora.

Teresa Val, gerent de Full, explica que als centres se'ls demana que hagen llegit un llibre de l'autor o autora, encara que la trobada no es limita a una obra: «Permet descobrir secrets del procés creatiu i la literatura. Per als autors també és un al·licient interessant, les lectures compartides els aporten realitat, a través de les impressions del públic. Per a certs nous lectors, és important acompanyar-los en eixa entrada. I se'ls ha d'arribar amb una clau emocional, per això

«SE'LS HA D'ARRIBAR AMB UNA CLAU EMOCIONAL, PER AIXÒ AJUDA POSAR COS I CONTACTE DIRECTE AMB ELS CREADORS»

ajuda posar cos i contacte directe amb els creadors». Joanjo Garcia, novel·lista i veí de Burjassot, al seu torn explica que la seua experiència dins del programa «Autors a les aules», sempre «és molt bonica, però als joves també els trenca molt que ells tenen molt clares les referències audiovisuals, que dominen més... Jo els porte eixe llenguatge a la narrativa, i els sorprén. Connecten, perquè ja no troben un senyor gran que els explica coses sinó una persona que parla el seu llenguatge, que els subratlla detalls que havien vist però potser no s'hi havien parat a examinar amb atenció. Això els ajuda a voler aprofundir en tot el tema de la ficció. El

contacte amb el públic juvenil resulta molt interessant, ens ensenyen molt des de la seua perspectiva».

Garcia comenta que treballa les trobades de manera molt diferent en funció de quina siga la lectura prèvia de l'alumnat. Per exemple, «si han llegit *Aquell agost amb punt final*, parlem sobre què és la literatura, quines són les eines per a crear situacions i personatges, quina és la intenció del llibre... Tota una sèrie de qüestions que tenen a veure amb la creació artística. Si la lectura és *Els adeus del jaguar*, com és una novel·la juvenil que tracta el tema de la salut mental, ens centrem més en eixa problemàtica; tractem com van sorgir els personatges i la història, però bàsicament parlem del suïcidi. I en el cas de *Quan s'apague la llum*, faig una barreja de les anteriors, d'una banda parlem de com generar una història d'intriga, una novel·la de gènere i amb quins elements la fem, i d'una altra també els punts de debat, identificar el tema i els referents al·ludits en la novel·la, que a voltes van perduts».

Compartir les lectures i les claus del procés creatiu resol moltes curiositats i n'alimenta encara més. El diàleg lliga amb les impressions personals, la imaginació i genera una vinculació personal amb les maneres de llegir. Posa la literatura a tocar. ■

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA

AUTORS A LES AULES

FULL

FUNDACIÓ
PEL LLIBRE
I LA LECTURA

AUTORALES.AULES.COM

EMPRENDRE amb rendibilitat

REDACCIÓ **EDUARD RAMÍREZ**
FOTOGRAFIA **UNIVERSITAT DE VALÈNCIA**

La Universitat de València crea un simulador perquè les persones emprenedores avaluen les possibilitats d'èxit de la posada en marxa d'un negoci

La innovació és un valor de progrés universal, i més encara quan les circumstàncies de l'entorn emboiren d'incertesa el futur. Perquè la iniciativa de les persones genera oportunitats de desenvolupament per a tota la societat, a través del comerç i les noves possibilitats de relacionar-nos que fan aparèixer. Però les persones que pretenen alçar del no-res un negoci, prompte descobreixen que han de superar moltes dificultats, per a traslladar la visió imaginada cap a una realitat concreta que funcione autònomament. Per això cal polir i afinar cada pas del procés, i enfocar el risc cap a la via que produirà retorn. Les persones que emprenen inverteixen gran varietat de recursos: d'imaginació, de temps de dedicació, d'inversió econòmica, de difusió per a donar a conèixer el seu projecte, etc. Massa vegades només poden guiar-se de la pròpia intuïció, la qual cosa els fa carregar un pes excessiu a causa de la dificultat de controlar i avaluar tants factors simultanis.

Els nous negocis pretenen satisfer una necessitat social, d'algun sector de la ciutadania o d'una nova manera de viure, i encertar-ne el plantejament i arribar a eixe mercat

seran la clau que permetrà que l'activitat prospere. Segons un estudi de la Generalitat sobre les causes de fracàs de l'emprenedoria entre negocis oberts entre 2003 i 2008, el 59% dels tancaments de negoci havien estat relacionats amb problemes relacionats amb la rendibilitat (per tal d'evitar pèrdues futures o la fallida, dificultats per a obtenir crèdit, o perquè les expectatives de possibilitats d'èxit eren superiors a les reals). Professors del Departament de Finances Empresarials de la Universitat de València detectaren eixe problema i constituïren un grup d'investigació a fi de crear un instrument d'avaluació de les possibilitats d'èxit de les idees de negoci.

Així durant anys han treballat en un instrumental accessible a qualsevol projecte emprenedor, senzill en l'ús, però també complet i rigorós en els elements d'anàlisi de viabilitat de la planificació inicial. El resultat és el simulador web Research+ Cash Lab (www.researchcashlab.com), que han pogut desenvolupar amb el suport de l'Agència Valenciana de la Innovació en els projectes consecutius de 2019, 2020, i 2021-2023. La professora Irene Comeig, directora de l'equip d'in-

vestigació, en resumeix la utilitat pràctica: «Els emprenedors han de resoldre qüestions pràctiques continuament, com ara què passa si posen a la venda tal producte, o a quants anys han de demanar un préstec, o si els convé contractar una persona... Ara poden resoldre eixos dubtes amb un simulador que els estalviarà riscos i no els costarà diners. Perquè qui emprén ha de saber molt del seu tema, però no té perquè ser expert en finances». «R+Cash Lab» es pot usar amb un registre en línia en el seu web, de manera gratuïta i amb tota la informació privada, accessible únicament per als emprenedors usuaris.

Tallers de proximitat

El projecte Research+ Cash Lab, una vegada operatiu i accessible mundialment a través del web, està en fase de promoure el contacte directe amb l'economia real representada pels emprenedors, ja que des de l'assessorament de proximitat destaquen millor els avantatges del simulador de rendibilitat «R+Cash Lab». Cada projecte emprenedor aplica el motor d'anàlisi a la seua situació pròpia i a les circumstàncies que només coneixen els promo-

Taller durant la Fira del Comerç d'Almàssera sobre el funcionament de Research+ Cash Lab

tors. Així els ajuda a avançar en la definició dels seus projectes, o en alguns casos empreses en funcionament que poden ajustar les seues rutines, i dirigir amb més encert els seus esforços.

Darrerament han participat en VLC Startup Market, la fira d'innovació i tecnologia empresarial promoguda per l'Ajuntament de València que ha celebrat la seua quarta edició el mes d'octubre. També es-

tigueren presentant el simulador en el Centre Europeu d'Empreses i Innovació d'Elx, en ESIC Business & Marketing School i en el Màster de Finances Corporatives de la Universitat de València. I en el mes d'abril realitzaren un taller durant la Fira del Comerç d'Almàssera, en què quatre projectes empresarials provaren la capacitat d'anàlisi de Research+ Cash Lab, a partir de les seues consultes. Com a mostra del resultat, rescatem el comentari publicat en LinkedIn per una participant en el taller, la coach executiva Inma Marco, que donava les gràcies «per aquesta eina tan senzilla alhora que eficaç per a fer projeccions sobre la rendibilitat dels negocis que mamprenem. Gràcies a l'Ajuntament d'Almàssera per la iniciativa. Si esteu emprenent, vos recomane que la proveu». La millor prova de la utilitat del simulador de rendibilitat Research+ Cash Lab per al disseny de projectes d'èxit. ■

RT CASHLAB
TURN YOUR RESEARCH INTO CASH

SIMULADOR DE RENDIBILITAT DE PROJECTES

VALORAR LA TEUA INNOVACIÓ MAI HA SIGUT TAN FÀCIL!

Fondo Europeo de
Desarrollo Regional
Una manera de hacer Europa

GENERALITAT
VALENCIANA

AVI AGÈNCIA VALENCIANA
DE LA INNOVACIÓ

Actuació cofinançada per la Unió Europea a través del Programa Operatiu del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (DFEDER) de la Comunitat Valenciana 2014-2020

Un adeu compartit

L'associació Carena de Vinalesa treballa des de fa més de 25 anys al costat de pacients i familiars en les cures pal·liatives, processos de final de vida i dol

REDACCIÓ MIREIA CORACHÁN
FOTOGRAFIA CARENA

L'afecte compartit, la carícia d'una paraula adequada, l'abraçada necessària, unes mans entrellaçades, el poema just, la cançó exacta... La mort és un dels tràngols més complicats als quals s'enfronta l'ésser humà, i és difícil assumir la soledat d'un procés pel qual totes les persones hem de passar. Aquesta por no es limita al moment definitiu de la mort, sinó a tot el procés del final de la vida d'una persona, un lapse que pot durar setmanes o mesos. "Ha quedat palesa la necessitat d'un acompanyament integral, humà i càlid de les persones que es troben en aquesta etapa, però també de la seua família", explica Matilde Saurí, presidenta i fundadora de Carena.

Es tracta d'una organització sense ànim de lucre que ara per ara disposa d'un equip de 7 psicòlogues per a estar al costat dels pacients oncològics i de les seues famílies en diversos hospitals. Un camí difícil amb una demanda creixent, en una tasca que no assumeix el sistema sanitari, segons recalca Saurí. En total, són 9

les persones remunerades que treballen a l'entitat, més 17 persones voluntàries que regalen el seu acompanyament a les famílies que ho requereixen. La solidaritat i la compassió marquen la identitat de Carena, associació que va germinar en 1996 al cor de l'Horta Nord, en Vinalesa, des d'on sempre s'han bolcat amb l'entitat.

L'origen de l'associació

Va ser gràcies a l'impuls de Pepa Costa, ja traspassada, i de Matilde Saurí (ambdues infermeres de professió), arran del seu desemparament quan els van diagnosticar càncer. Llavors van decidir unir les seues forces i donar resposta a una necessitat incipient: ajudar els malalts de càncer perquè tingueren l'oportunitat de disposar d'uns certs recursos per a afrontar millor la malaltia. "Un diagnòstic de càncer és un impacte emocional molt gran, i al món sanitari més, perquè coneixes millor la situació. Aquesta dualitat, ser infermera i malalta alhora, em va fer veure les

carències que la sanitat pública té respecte a la part psicològica de la persona", ens relata Saurí. "Un càncer et trastoca la vida perquè pot ser l'inici de la teua mort, però no hi ha formació del personal sanitari en comunicació i, a l'hora de donar el diagnòstic, moltes vegades no hi ha sensibilitat", denuncia.

Carena va agafar més força a partir del 2009, quan es crea el Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades de la Fundació La Caixa; un programa pioner en l'atenció emocional i espiritual en les cures pal·liatives, processos de final de vida i dol, que actua a través de les Associacions Aspanion i Carena. La iniciativa permet disposar de professionals als serveis d'hospitalització domiciliària en l'hospital Clínic, el Peset Aleixandre, La Fe i en el de Dénia. També a la seu de Carena en València, on presten atenció

personalitzada, i en quatre residències. En el cas dels hospitals, un equip de psicooncòlegs acompanya al personal mèdic de Conselleria i ajuda als malalts i a les famílies des del diagnòstic fins al tractament, amb

la finalitat de proporcionar-los suport psicològic per a afavorir l'adaptació a la malaltia. A més, les persones voluntàries de l'associació realitzen accions encaminades a facilitar eines d'optimització per al maneig integral

del pacient, amb el suport emocional de la persona que sap que morirà en un temps determinat, així com als seus familiars. També per a aquells malalts que, per fortuna, es curen, "sent en eixe cas un acompanyament puntual", segons Saurí.

Tota ajuda és poca

Respecte al finançament, la gestora de Carena, Cristina Pascual, aclareix que la major part del pressupost s'aconsegueix a través d'activitats diverses i privades, com ara mercats, carreres, concerts i altres iniciatives culturals i esportives. «Les conselleries de Sanitat i Polítiques Inclusives, la Diputació i només tres ajuntaments (els de Vinalesa, Almàssera i Gata de Gorgos) ens ajuden, però mai és suficient», diu Cristina. Tota ajuda és poca per a una tasca tan generosa com la que desenvolupa Carena en l'acompanyament als processos de cura i dol. Matilde Saurí explica que cal "saber escoltar, no donar receptes ni consells, sinó transmetre confiança i molta estima".

El comiat definitiu d'aquesta vida és complex per la desconexió del que hi haurà més enllà, però reconforta que persones de cor gegant com les membres de Carena puguin acompanyar-nos abans d'entrar en el somni profund de la mort. ■

VIDRIERES ARTISTQUES
FER QUIMBAYA

PENSAR I FER
FAS REALITAT LA TEUA IDEA
*VITRALLS *LLUMS *JOIERIA
*CRISTALLERIA EN REUTILIZACIÓ D'AMPOLLES
☎ 689154255 🌐 @ferquimbaya

Antull
CERVESERIA

AV. MEDITERRÀNIA, 5.
MONTCADA
DIMECRES A DIUMENGE,
A PARTIR DE 18-30H

📍 Cerveseria Antull
📧 @cerve_antull
📷 @elgatdelantull

ESPAI CARRAIXET

**Obrim les
subscripcions
per al 2023
en gener**

www.espaicarraixet.es

TRINQUET MASSAMAGRELL TIO PENÀ

Bones Festes

Ajuntament de
Massamagrell